

**გეორგიევსკის ტრაქტატის წინაპირობები –
რუსეთის იმპერიის სტრატეგიული ინტერესები
და საქართველო XVIII საუკუნის 70-იან წლებსა
და 80-იანი წლების დასაწყისში**

**PREREQUISITES FOR THE TREATY OF
GEORGIEVSK – STRATEGIC INTERESTS OF THE RUSSIAN
EMPIRE AND GEORGIA IN THE 1770S AND EARLY 80s**

აპოლონ თაბუაშვილი

Apolon Tabuashvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: კავკასიის კორპუსი, მფარველობა,
ერეკლე II, ეკატერინე II

Keywords: Caucasian Army Corps, Protectorate, Erekle II, Catherine II

1782 წლის ზაფხულის დასაწყისში რუსეთის საიმპერატორო კარმა ყირიმის, ტამანისა და ყუბანის საკითხის საბოლოოდ გადაჭრა გადაწყვიტა. რუსეთის მთავრობა მიიჩნევდა, რომ აღნიშნული ტერიტორიების ანექსიას ოსმალეთთან ომი მოჰყვებოდა. ამიტომ, მათ მოსალოდნელი ომისათვის აქტიური მზადება დაიწყეს. შემუშავებული გეგმის წარმატებით განხორციელებისათვის იმპერატორის შესაბამისი ბრძანება გამოიცა და მისი აღსრულებაც დაიწყო. ბრძანების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი კასპისპირეთიდან საქართველოს გავლით არნახულად გაძლიერებული კავკასიის კორპუსის იერიშის განხორციელება იყო. ქართველი მეფეები კი რუსულ ჯარს ოსმალეთის წინააღმდეგ მოწყობილი „დივერსიების“ საშუალებით უნდა დახმარებოდნენ. მათი ომში მონაწილეობის გარეშე თითქმის შეუძლებელი ხდებოდა სამხრეთ კავკასიაში დაგეგმილი ოპერაციის წარმატებით განხორციელება. შესაბამისად, ეკატერინე II-ის გეგმით ქართულ სამეფოებს სოლიდური მისია დაეკისრა.

ზემოხსენებულმა გარემოებებმა რუსეთის მთავრობას უბიძგა, რადიკალურად შეეცვალა თავისი დამოკიდებულება ერეკლე II-ისა და სოლომონ I-ის მიმართ. რუსეთის საიმპერატორო კარმა სწორედ ამ მიზნით გადაწყვიტა, წამოეწია მფარველობის საკითხი და ქართულ მხარესთან მოლაპარაკებები დაეწყო.

ლიტერატურა:

გროტომი, ია., შტენდმანი, გ. – Гротом, Я., Штендман, Г. (1880). Сборник Императорского Русского Исторического Общества, Т. 27, Собраны академиком Я. Гротом и напечатаны под наблюдением Г. Штендмана, С.-Петербург: Имп. Акад. нау.

ცაგარელი, ა. – Цагарели, А. (1902). Грамоты и другие исторические документы XVIII столетия относящиеся до Грузии, Т. II, вып. II, С 1769 по 1801 год. Под редакцией А. Цагарели. С.-Петербург: Типография В. О. Киршбаума.

ცინცაძე, ი. (1960). 1783 წლის მფარველობითი ტრაქტატი, თბილისი: „საბჭოთა საქართველო“.

In the early summer of 1782, the Russian imperial court decided to finally settle the issue of Crimea, Taman, and Kuban. The Russian government believed that the annexation of these territories would lead to war with the Ottomans. Therefore, active preparations for the impending war began. For the successful implementation of the developed plan, the relevant order of the emperor was issued and its implementation swiftly began. One of the most significant components of the plan was a stealth attack through the Caucasus. The Georgian kings were to help the Russian army through “sabotage” against the Ottomans. Without their participation in the war, it would have been almost impossible to successfully carry out the planned operation in the South Caucasus. AccordinglyCorrespondingly, according to the plan of Catherine II, a significant part of the mission was assigned to the Georgian kingdoms.

The above circumstances prompted the Russian government to radically change its attitude towards Erekle II and Solomon I. For this very purpose, the Russian imperial court decided to raise the issue of patronage and began negotiations with the Georgian side.

References:

- Groth, J., Stendman, G.** (1880). Collection of the Imperial Russian Historical Societies, vol. 27, Collected by Academician J. Groth and printed under observation by G. Stendman, S-Petersburg: Imperial Academy of Sciences.
- Tsagareli, A.** (1902). Charters and other historical documents of the 18th century related to Georgia, vol. II, issue II, from 1769 to 1801. ed. by A. Tsagareli. S-Petersburg: Topography of V. O. Kirschbaum.
- Tsintsadze, I.** (1960). 1783 wlis mfarvelobiti traqtati [Protective Treaty of 1783]. Tbilisi: Soviet Georgia.

